

Puinruinen in het verwoeste Aleppo. Netjes en De Ruiter verwerpen het beeld dat Nederland kalifaatstrijders zou hebben geholpen.
FOTO: HH/AFP

OPINIE Rena Netjes en Jan Jaap de Ruiter

'Nederland heeft nooit jihadististen Syrië gesteund'

Een onafhankelijke commissie gaat onderzoek doen naar de Nederlandse hulp aan rebellen-groepen in Syrië. *Nieuwsuur* en Trouw brachten inderijd het nieuws naar buiten dat een Syrische strijdgroep, al-Jabha al-Shamiya, het Levantfront, die hulp van Nederland kreeg, jihadistisch zou zijn. Het nieuws leidde tot commotie in media en politiek. CDA-Kamerleden Van Helvert en Omtzigt en SP'er Karabulut namen de beweringen over en zonder zich ogenschijnlijk de belachelijkheid ervan te realiseren, gingen ze ervan uit dat Nederland actief een strijdgroep zou hebben gesteund die een kalifaat nastreeft. Beide media baseerden zich op het Nederlandse Openbaar Ministerie dat genoemde strijdgroep een jihadistische terreurbeweging noemen zou. Daags na de berichtgeving liet het OM ons echter weten dat genoemd label alleen gold voor de periode medio 2014 tot medio 2015, en strikt gerelateerd was aan de strafzaak van Syriëgangster Driss M. die later werd vrijgesproken.

Nederland was vanaf september 2014 lid van de internationale coalitie tegen IS en deed mee aan bombardementen tegen deze terreurgroep. In het kader van de NLA-missie (*Non Lethal Assistance*; 'Niet-Dodelijke Steun') heeft Nederland, sa-

Groot was de schok in politiek en samenleving toen in 2018 het nieuws landde dat Nederland een jihadistische groepering steunde in Syrië. De arabisten Rena Netjes en Jan Jaap de Ruiter analyseerden het vermeende schandaal en redeneren dat de schok ten onrechte is geweest.

men met onder andere Amerikanen en Britten, het Levantfront in 2017 (niet in 2014-2015!) gesteund in de strijd tegen IS, maar het Front is niet jihadistisch-terroristisch.

'Complete kletsboek'

Charles Lister, Amerikaans Syrië-expert, reageerde destijds verbijsterd: 'De suggestie dat het Levantfront hetzelfde is als Al-Qaeda of IS, is volslagen belachelijk. Het Levantfront leidde de gevechten tegen IS in oppositiegebieden, en bood weerstand tegen Al-Qaeda'. De Duitse Syrië-expert Christoph Reuter zei: 'Een terreurbeweging? Complete kletsboek! Wij (Reuter cs.) reisden met het Levantfront naar Oost-Aleppo in 2014 en 2015. Ze waren allesbehalve een jihadistische groep. Ze hebben keihard tegen IS gevochten.' Aymenn al-Tamimi, belangrijke kenner van

partijen in de Syrische burgeroorlog, schreef een blog over de Nederlandse berichtgeving waarin hij heldere argumenten aanvoerde dat het Levantfront geen jihadistische beweging is. Lister, Reuter en Tamimi zijn nooit bevraagd over de kwestie die hier opzien baarde. Dat er rotte appels in brigades zitten in een oorlogssituatie, was te verwachten. Terecht stelt Nikolaos van Dam, voormalig Syriëgezant in zijn boek *Granaten en minaretten*:

'...niemand had kunnen garanderen dat de betrokken Syrische gewapende oppositiegroepen zich nooit schuldig zouden maken aan mensenrechten of oorlogsmisdaden. Als Nederland dat voor 100 procent had willen uitsluiten, hadden we nooit moeten meedoen.'
Woorden van gelijke strekking bezigde Tamimi ook.

Verbijsterd

Nieuwsuur verklaarde dat 'de leiders van het Levantfront moeilijk te benaderen zijn', maar wij kwamen makkelijk met hen in contact. De militaire woordvoerder van het Levantfront vertelde ons dat hij niets kon zeggen over de Nederlandse steun omdat het programma geheim was. Toen de leiders van het Front later de tv-uitzending zagen, waren ze verbijsterd en zei de woordvoerder gefrustreerd: 'We bedanken de Nederlandse regering, en het Nederlandse volk, en dan wordt er gezegd 'jullie zijn jihadististen'. De politiek heeft zich door de berichtgeving druk gemaakt om niets. Nederland heeft nooit jihadistische groeperingen in Syrië gesteund. Op <https://www.dossierjihadisten.nl> staat onze bewijsvoering in deze zaak.

Rena Netjes is arabist en Noord-Syrië-onderzoekster; Jan Jaap de Ruiter is arabist aan de Tilburg University

FOTO ANP/HH